

בש"פ 3147/18 - יאיר חמיאס נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

בש"פ 3147/18

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

העורר: יאיר חמיאס

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטות בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת נ' בכור) במ"ת 65432-01-18 מיום 12.4.2018 ומיום 14.3.2018

תאריך הישיבה: ט"ז באייר התשע"ח (1.5.2018)

בשם העורר: עו"ד גד זילברשלג

בשם המשיבה: עו"ד סיון רוסו

החלטה

לפניי ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת נ' בכור) שקיבל את בקשת המשיבה לעצור את העורר עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו ודחה את בקשתו לשחררו לחלופת מעצר.

תמצית העובדות והליכים קודמים

עמוד 1

1. על פי כתב האישום שהוגש נגד העורר ביום 29.1.2018 ואוחז שלושה אישומים, בתקופה שמיום 6.2.2017 ועד ליום 9.1.2018 הקימו העורר ונאשמים נוספים בכתב האישום שלוש מעבדות לגידול סם מסוג קנביס והפעילו אותן באופן שוטף במטרה להפיק סם לצרכי הפצה או מסחר. על פי הנטען, העורר ונאשמים 1-3 קשרו קשר להקים רשת מעבדות לגידול צמח הקנביס. לשם כך שכרו העורר ונאשמים נוספים שלושה מבנים בערים רמת גן, קריית גת וראש העין והסבו אותם - לאחר שרכשו את כל הציוד הדרוש לכך - למעבדות לגידול קנביס (להלן: המעבדות) שבהן גידלו את שתילי הקנביס שרכשו. בנוסף, לפי הנטען העורר ונאשמים נוספים הקימו במעבדות מעקף לכבל החשמל וצרכו חשמל שלא כדין. על פי כתב האישום, העורר והנאשמים הנוספים חילקו ביניהם במידה זו או אחרת את המטלות השוטפות הכרוכות בגידול הסם, כמו גם בהפצתו ובמכירתו כשעלה בידם לעשות כן. כך, על פי האישום הראשון, שעניינו במעבדה שהוקמה ברמת גן (להלן: מעבדת רמת גן), היה העורר שותף לגידולם של כ-400 ק"ג קנביס ולמכירתה של כמות לא ידועה מתוכם. לפי האישום השני, במעבדה שהוקמה בקריית גת גידלו העורר ונאשמים נוספים כ-230 ק"ג קנביס למטרות סחר והפצה שלא הסתייעו עקב מעצרים (להלן: מעבדת קריית גת). לבסוף, עניינו של האישום השלישי במעבדה שהוקמה בראש העין שבה גודלו כ-13 ק"ג קנביס למטרות סחר והפצה (להלן: מעבדת ראש העין). בסיכומם של דברים מייחס כתב האישום לעורר מעורבות בגידולם של כ-647 ק"ג קנביס בשווי של בין 44,000 לבין 47,000 ש"ח לק"ג.

בגין כל אלה יוחסו לעורר עבירות של קשירת קשר לפשע, לפי סעיף 499 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); נטילת חשמל, לפי סעיף 400 בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין; ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: הפקודה) בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין; וסחר בסם, לפי סעיף 13 לפקודה בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המשיבה בקשה לעצור את העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. בהחלטה מיום 14.3.2018 קבע בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת נ' בכור) כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת העבירות המיוחסות לעורר בכתב האישום "ללא כל חולשה או כרסום". בית המשפט עמד בהחלטתו בהרחבה על מערך הראיות התומך במסקנה זו. צוין, בין היתר, כי העורר נצפה מגיע למעבדה ברמת גן יחד עם נאשמים נוספים בכתב האישום; כי הנאשם 5 בכתב האישום נתפס במעבדת רמת גן, כאשר בינו לבין העורר קיימת היכרות וקשר טלפוני - שהוכחו על ידי העורר; וכי העורר היה מצוי בקשר עם הנאשמים 1, 3 ו-5 בכתב האישום, באופן המבסס קשר עסקי ביניהם, כאשר תוכן השיחות - שהתקיימו בתדירות גבוהה - מתייחס בין היתר לסכומי כסף בשווי עשרות אלפי ש"ח. עוד הוסף, כי מכשירי טלפון סלולריים שנתפסו ברשות המשיב אוכזו פעמים רבות באזורים הסמוכים למעבדות הסמים. אשר לגרסתו של העורר, צוין כי האחרון (ואף הנאשמים האחרים בכתב האישום) שתק ברובן המכריע של חקירותיו, וכי כאשר מסר גרסה בדבר מספר פרטים - התגלתה גרסתו כשקרית. בהחלטתו, דחה בית המשפט את טענות העורר שלפיהן נוכח עבודתו במשרה מלאה עד ליום 8.12.2017 נבצרה ממנו האפשרות לקחת חלק בעבירות המיוחסות לו; וכי ניתן לייחס לו לכל היותר תקופת מעורבות של חודש בעבירות המיוחסות בכתב האישום. בעניין זה נקבע כי העורר היה נייד בעבודתו וכי יכול היה לבצע את העבירות במהלך זמנו החופשי ביום העבודה; וכי משיחות הטלפון בין העורר לבין הנאשמים הנוספים בכתב האישום עולה כי מעורבותו בקשר החלה מספר חודשים קודם למעצרו.

3. עוד באותו היום, לאחר שהעורר הסכים לקיומה של עילת מעצר, הורה בית המשפט על הכנת תסקיר מעצר בעניינו. בתסקיר שירות המבחן מיום 27.3.2018 צוין, בין היתר, כי לעורר עבר פלילי הכולל עבירה לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 שבגינה הושת עליו עונש קנס. לדברי שירות המבחן, בלטו אצל העורר עמדות מקלות ראש באשר להתנהגות שולית, במיוחד נוכח מצוקות רגשיות ולחצים כלכליים שעמם התמודד. על כך הוסף, כי להערכת

שירות המבחן, במצבים שבהם העורר ממוקד בצרכיו עשוי הוא לפעול באופן מניפולטיבי "תוך כדי דפוסי הסתרה מול סביבתו הקרובה". נוכח האמור, התרשם שירות המבחן כי קיים סיכון להישנות התנהגות שולית מצדו של העורר. עם זאת, שירות המבחן ציין כי המעצר מהווה גורם מרתיע עבור העורר, וכי החלופה שהציע העורר הכוללת שהות בבית הוריו בפיקוח מפקחים עשויה לתת מענה מתאים להפחתה בסיכון להמשך התנהגות שולית מצד העורר.

4. בהחלטה נוספת מיום 12.4.2018 הורה בית המשפט על מעצר העורר עד לתום ההליכים נגדו ודחה את בקשתו להשתחרר לחלופת מעצר. בית המשפט ציין כי שירות המבחן אמנם המליץ על חלופת מעצר בעניינו של העורר, אך כי בתסקיר צוין גם שקיים חשש להישנות התנהגות שולית מצדו; וכי העורר שתק בחקירתו באופן המחזק את המסוכנות בעניינו. עוד הוסף, כי לעורר מיוחסות עבירות הקשורות לשלוש מעבדות שייצרו סמים בהיקף רחב. משכך, נקבע כי חרף המלצת שירות המבחן, לא מתקיים בעניינו החריג המאפשר שחרורו של נאשם בעבירות ייצור והפצת סמים.

טענות הצדדים

5. מכאן הערר שלפניי, המופנה הן כלפי הקביעה שלפיה קיימת תשתית ראייתית לכאורית נגד העורר, הן כלפי ההחלטה שלא להורות על חלופת מעצר בעניין העורר. אשר לקיומן של ראיות לכאורה, העורר שב ומדגיש כי בתקופה הרלוונטית לכתב האישום עבד במשרה מלאה ולפיכך לא הייתה לו האפשרות להקדיש זמן לתפעול מעבדות כפי שמיוחס לו; וכי לכל היותר יש בראיות כדי להצביע על מעורבותו לפרק זמן של שלושה שבועות בלבד - תקופה קצרה במידה ניכרת מכפי המיוחס. בפרט נטען כי חרף העובדה שמיוחסות לעורר עבירות החל מימים 4.9.2017, 9.2.2017 ו-15.8.2017, הרי שהמשיבה הציגה ראיות הקושרות את העורר למעבדות רק החל מחודש אוקטובר 2017. לעניין זה הוסיף העורר כי אף המשיבה עצמה, בדיון שהתקיים ביום 22.2.2018 בבית המשפט קמא, הביעה כוונה לתקן את כתב האישום כך שתקופת המעורבות של העורר במעבדת קריית גת תיוחס לו רק מחודש אוקטובר 2017, חלף האישום הנוכחי המייחס לעורר מעורבות מחודש פברואר 2017. עוד נטען כי האזנות הסתר שמהן מבקשת המשיבה ללמוד על הקשר בינו לבין נאשמים נוספים ועל מעורבותו במנגנון ייצור והפקת הסמים אינן תומכות בעמדת המשיבה משום שניתן להסביר שיחות אלו על רקע קשרי חברות בין העורר לבין נאשמים אחרים בכתב האישום; ומשום שאין בשיחות אזכור לעבירות המיוחסות לעורר. לדברי העורר, בנוגע למעבדה בראש העין קיימים רק איכונים של מכשירים סלולריים, שאינם יכולים ללמד על הימצאותו במעבדה, בפרט מאחר שהוא מתגורר באזור סמוך למעבדה. נוכח האמור, סבור העורר כי שגה בית המשפט בקביעתו כי ישנן ראיות לכאורה להוכחת המיוחס לו, וכי הראיות הקיימות יכולות להצביע לכל היותר על אירועים נקודתיים בלבד הקושרים את העורר למעבדות, שלא די בהם כדי לבסס את המיוחס בכתב האישום. לחלופין, טען העורר כי יש לקבוע שעוצמת הראיות היא חלשה.

אשר לחלופת המעצר, נטען כי היה על בית המשפט לאמץ את ההמלצה המצויה בתסקיר שירות המבחן (שניתן בהסכמת הצדדים) להעביר את העורר לחלופת מעצר בבית הוריו. העורר טען כי חלופת המעצר האמורה היא מאוזנת וההמלצה לגביה ניתנה גם לאחר שנשקלו הנימוקים שהביאו את בית המשפט להחלטה לעצור את העורר מאחורי סורג ובריח.

6. בדיון שלפניי, טענה המשיבה כי אין מקום להתערב בהחלטת בית משפט קמא; וכי אף לשיטתו של העורר שלפיה הראיות מצביעות על תקופה קצרה מזו המיוחסת לו בכתב האישום ושלא היה חלק מהמעבדה בראש העין -

הרי שדי ביתר חומר החקירה כדי להצדיק את מעצרו עד תום ההליכים, בשים לב לשלב הדיוני שבו אנו מצויים. המשיבה הוסיפה כי תוצרים כמו האזנת סתר ודו"חות עוקבים הופקו רק בשלב מאוחר יחסית, מאחר שהחקירה הסמויה החלה בסמוך למועד הגשת כתב האישום, ולא עם תחילתו של הקשר. נוסף על כך, הסכימה המשיבה כי העורר לא היה מצוי בראש הפירמידה העבריינית אך הדגישה כי אין להסיק מכך שמעורבותו הייתה שולית. צוין, כי העורר צולם מגיע למעבדות בקריית גת וברמת גן; כי איכונים סלולריים מלמדים שהעורר היה מצוי העורר בסביבת המעבדות השונות; וכי העורר ערך שיחות עם נאשמים נוספים בכתב האישום בנוגע לעניינים כספיים - עובדה המעידה על מעורבותו בקשר העברייני המיוחס בכתב האישום. עוד סבורה המשיבה כי יש לתת משקל לשתיקתו של העורר בחקירתו ולכך שמסר גרסה שקרית בנוגע לחלק מהפרטים. לעמדתה של המשיבה, מכלול חומר הראיות מצביע על קיומה של תשתית ראיות לכאורה שדי בה כדי להצדיק את מעצר העורר עד תום ההליכים. אשר לחלופה, טענה המשיבה כי אין להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי שלא להורות על חלופת מעצר, שהתבססה - בין היתר - על הערכת שירות המבחן שלפיה קיים חשש להישנות התנהגות שולית מצדו של העורר.

דין והכרעה

קיומן של ראיות לכאורה

7. לפי הוראת סעיף 21(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), בית המשפט רשאי להורות על מעצרו של נאשם עד תום ההליכים כאשר נמצא כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת העבירות המיוחסות לו. כפי שנפסק, בשלב זה על בית המשפט להשתכנע כי הראיות נושאות פוטנציאל הוכחת המבסס סיכון סביר להרשעת הנאשם במיוחס לו, לאחר שהראיות יעובדו במהלך המשפט ויעברו את כור ההיתוך של ההליך הפלילי (בש"פ 916/18 רבי נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (15.2.2018)); בש"פ 8087/95 זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 133, 148-149 (1996)). עוד נקבע בפסיקתנו, כי ניתן להורות על הארכת מעצר עד תום ההליכים גם כאשר מדובר במסכת ראיות נסיבתיות עוצמתיות על פניהן, ששילובן יחד יוצר על פני הדברים מסכת ראייתית רצופה שיכולה לבסס הרשעה (בש"פ 2898/15 ביטון נ' מדינת ישראל, פסקה 29 (21.5.2015)). בנתון לאמת המידה האמורה, אפנה לבחון את חומר הראיות. מכיוון שבענייננו מדובר ב"תצרף" של ראיות נסיבתיות, אבחן בשלב הראשון כל ראיה בנפרד, ולאחר מכן אעבור לבחון את השתלבותן של הראיות האחת בשנייה.

8. תחילה, יצוין כי אין מחלוקת על כך שהופעלו מעבדות לייצור קנביס ברמת גן, קריית גת וראש העין. השאלה המרכזית שעליה חלוקים הצדדים היא מה היה חלקו של העורר במנגנון ייצור הסמים המיוחס לו בכתב האישום. לאחר עיון בחומרי החקירה, שוכנעתי כי קיימת תשתית של ראיות לכאורה המלמדת כי העורר נטל חלק במנגנון ייצור והפקת הסמים, ושהגם שאינו מצוי בראש הפירמידה - כפי שמקובל גם על המשיבה - חלקו של העורר אינו שולי כפי טענתו.

9. כאמור לעיל, בית המשפט המחוזי עמד בהחלטתו על מסכת הראיות הלכאוריות הקיימת לחובת העורר ועל כן אציג אך את העיקריות שבהן. תחילה אל זיקתו של העורר למעבדה ברמת גן, הגדולה מבין המעבדות. בדו"ח עוקב מיום 9.1.2018 צולם העורר כשהוא נכנס למעבדה האמורה יחד עם נאשמים נוספים בכתב האישום. בעניין זה טען העורר כי אין די בכניסה חד פעמית למעבדה כדי להעיד על מעורבות במנגנון הפקת הסמים המתואר בכתב האישום; וכי המבנה ששימש למעבדה היה מחולק לחדרים שונים, כך שכניסתו של העורר לחלל הכניסה לא מעידה על ידיעתו על המתרחש בחלקים הפנימיים. לאחר שצפיתי בתיעוד מעבדת רמת גן, לא ראיתי לקבל טענה אחרונה זו של העורר, שכן

מהתיעוד האמור עולה שכבר מכניסה לבית ניתן להבחין בנקל כי חדרי המבנה שימשו לגידול סמים. על כך יש להוסיף כי מהתצלום המצוי בדו"ח העוקב תועד העורר נכנס למעבדת רמת גן עת היו מצויים שם נאשמים נוספים בכתב האישום - עובדה שאף היא מחזקת את הגרסה שלפיה לא היה מדובר בכניסה "תמימה" למבנה, ואת קשריו של העורר עם נאשמים נוספים בכתב האישום.

10. בנוסף, בחומר הראיות שלפני נמצאים איכונים של שני טלפונים סלולריים מסוג "נוקיה", שנתפסו בכליו של העורר ושהעורר מסר כי הם מצויים בבעלותו (הודעה מיום 9.1.2018, שורות 59-70). לטענת המשיבה, שני המכשירים האמורים שימשו את הנאשמים בכתב האישום כמכשירים "מבצעיים", ואיכונים של אחד המכשירים מראים כי המחזיק בו היה מצוי באזור המעבדות השונות, לרבות זו שברמת גן בימים 7.1.2018-9.1.2018 למשך שעות ארוכות. אמנם, המשיבה ציינה כי כעולה מחומר החקירה, המכשיר האמור לא היה מצוי משך כל הזמן בחזקת העורר, אך הוסיפה כי עצם הימצאותו של פלאפון "מבצעי" בכליו של העורר מעיד על קשר למנגנון ייצור הסמים. טענה זו מקובלת עלי בנתון לשלב הדיוני הנוכחי.

11. זאת ועוד. המשיבה הציגה מספר ראיות בדבר הקשר שבין העורר לבין מעבדת קריית גת. מהודעתה של הנאשמת 6 (שעל פי הנתען הייתה אחראית על הפעלת המעבדה בקריית גת; להלן: הנאשמת 6) עולה כי בעקבות תלונת שכנה של מעבדת קריית גת, פנתה הראשונה לאחד הנאשמים האחרים בכתב האישום כדי שיגזום עץ שהיה מצוי בחצר המבנה ששימש למעבדה האמורה (הודעה מיום 15.1.2018, שורות 141-145). בהמשך, על פי קבלה מחנות להשכרת ציוד גן, שכר העורר ביום 7.1.2018 מסור חשמלי; ובגדרו של דו"ח עוקב מאותו היום צולם העורר מגיע למעבדה בקריית גת יחד עם הנאשם 2 בכתב האישום כשבידו מסור. מעבר לחומר הראייתי בדבר גיזום העץ, יש להוסיף כי בגדרה של הודעת בעל הנכס שבו הוקמה המעבדה בקריית גת נמסר כי האחרון קיבל מזומן מאדם בשם יאיר שהציג עצמו כגיסה של הנאשמת 6, וכי כאשר הוצגה לבעל הנכס תמונת העורר אמר הראשון שהוא מזהה את העורר כמו שמסר לו את המזומן ברמת ודאות של 40 אחוזים (הודעה מס' 2, שורות 103-104, 128-129). יצוין, כי הודעה זו עולה בקנה אחד עם הודעתה של הנאשמת 6 במשטרה, שבגדרה לא נתנה הסבר להודעת "Whatsapp" ששלחה ושבה נמסר כי גיסה "יאירוש" יביא לבעל הנכס מזומן (הודעה מיום 24.1.2018, שורות 33-35). נוכח האמור, לא ראיתי לקבל את טענות העורר כי הגעתו באופן חד פעמי למעבדת קריית גת מבלי שנכנס אליה, מלמדת לכל היותר על תפקיד שולי באירועים המופיעים בכתב האישום. זאת, מאחר שמהתשתית הראייתית שהניחה המשיבה ניתן ללמוד כי העורר היה בקשר עם נאשמים אחרים מכתב האישום - לרבות עם נאשמת 6 שמיוחסת לה הפעלתה השוטפת של המעבדה האמורה - וכן כי נטל חלק ב"תחזוקת" מעבדת קריית גת באופן שאינו עולה בקנה אחד עם טענת העורר בדבר מעורבות שולית במבצע הפקת סמים.

12. נתון נוסף הקושר את העורר למעבדות בקריית גת ובראש העין הם איכונים סלולריים. כפי שצוין לעיל, אחד ממכשירי ה"נוקיה" שנתפס בכליו של העורר מעיד על הימצאותו בתדירות גבוהה ולמשך מספר שעות בכל פעם במעבדה בראש העין. נתונים אלה עולים בקנה אחד גם עם איכונים ממכשיר הטלפון הסלולרי האישי של העורר, המציבים את העורר בסביבת מעבדת קריית גת, כמעט על בסיס יום-יומי בין התאריכים 28.10.2017-8.11.2017, למספר שעות בכל פעם. איכונים נוספים ממכשירו האישי של העורר מצביעים על ביקורים בתדירות גבוהה באזור מעבדת ראש העין בסוף חודש דצמבר 2017, כאשר כל ביקור היה למשך כמה שעות. יוער, כפי שיפורט להלן, כי בדיון שנערך לפני טענה המשיבה כי אף אם נניח שהראיות בנוגע למעבדת ראש העין היו בעוצמה חלשה - הרי שדי בראיות לכאורה בנוגע למעבדות האחרות (שבהן יוצרה הכמות המשמעותית של הקנביס) כדי להצדיק את מעצר העורר בשלב הדיוני הנוכחי.

13. עדות נוספת למעורבותו של העורר בקשירת הקשר לייצור והפקת הסמים מצויה גם בתמלילי האזנות סתר והודעות שהועברו בין העורר לבין הנאשם 1 והנאשם 3 בכתב האישום (שעל פי הנטען היה "איש הנהלת החשבונות" עבור הנאשמים בכתב האישום; להלן: הנאשם 3), שבמסגרתם מובאים חילופי דברים בין העורר לבין הנאשמים 1 ו-3 בנוגע לסכומי כסף שונים. כך, למשל, תועד העורר ביום 29.12.2017 אומר לנאשם 1 שהוא רוצה להביא לו כסף "של עידו" (-שמו הפרטי של הנאשם 3 - ע' פ'); וביום 2.1.2018 אמר הנאשם 1 לעורר "מגיע לך ממני עוד 2,000 שקל". בנוסף, בחקירת הנאשם 3 לא מציג הוא הסבר למספר הודעות שהועברו בינו לבין העורר שבהן דיברו השניים על סכומים של עשרות אלפים וכן הודעה שבה ביקש העורר מהנאשם 3 "תעשה לי חשבון" (הודעה מיום 22.1.2018, שורות 292-368). אמנם, כפי שטען העורר, בשיחות האמורות לא הייתה התייחסות מפורשת לנושא הסמים, אך בה בעת לא הציג העורר הסבר חלופי סביר למשמעותן של השיחות הרבות האמורות. לכך יש להוסיף, כי אצל הנאשם 3 נתפסו מספר דפים שבהם מופיעים שמות, שלצדם מוזכרים סכומי כסף שונים ומשקלים. בין יתר השמות המופיעים ברשימה מופיע השם "יאיר".

14. אשר לגרסת העורר, בחקירתו במשטרה שתק העורר בנוגע לעיקר השאלות שהוצגו לו, ואף לפני לא הציג גרסה משכנעת השוללת את טענות המשיבה - התנהגות שיש לתת לה משקל בעת בחינת התשתית הראייתית (בש"פ 7129/15 מדינת ישראל נ' גפני, פסקה 15 (18.11.2015)). עוד יש לתת משקל לכך שגם כאשר מסר העורר את גרסתו בנוגע לחלק מחומר הראיות - זו נמצאה שקרית (בש"פ 7075/15 ג'אבר נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (3.11.2015)). כך למשל, הכחיש העורר את הימצאותו בקריית גת ביום 7.1.2018 ואת הימצאותו ברמת גן ביום 9.1.2018 - תאריכים שבהם צולם העורר במקומות האמורים. בנוסף, הכחיש העורר היכרות עם הנאשמים 5-6 בכתב האישום, הגם שמהתצלומים מיום 7.1.2018 ומיום 9.1.2018 עולה כי יש בין העורר לבין הנאשמים האמורים היכרות (הודעת העורר מיום 9.1.2018, שורות 73-74, 92-123).

15. סיכומם של דברים: עיקר השגותיו של העורר מופנות נגד הקביעה שלקח חלק במנגנון ייצור והפקת הסמים, כשלטענתו החומר הראייתי יכול להעיד לכל היותר על לקיחת חלק שולי במנגנון האמור שהופעל על ידי הנאשמים האחרים בכתב האישום. לאחר שעיינתי בחומרי החקירה שוכנעתי כי עלה בידי המשיבה להעמיד תשתית ראייתית לכאורית לביסוס מעורבותו של העורר במנגנון ייצור הסמים; וכי מעורבות זו לא הייתה שולית כפי טענתו. כפי שציינה המשיבה, אף אם היינו מניחים לטובת העורר לצורך שלב דיוני זה בלבד - את טענותיו שלפיהן לא ניתן להוכיח שהיה קשור למעבדה בראש העין; שניתן לייחס לו מעורבות רק החל מחודש אוקטובר 2017; וש אחד המכשירים שנמצאו בכליו לא היה בחזקתו משך כל התקופה הרלוונטית לכתב האישום, הרי שעדיין יש במכלול הראיות הלכאוריות שפורטו לעיל ובאופן השתלבותן זו בזו כדי לקשור את העורר לאירועים במידה הדרושה בשלב דיוני זה ושאינה שולית. טענת העורר בדבר עבודתו במשרה מלאה אינה מכרסמת בתשתית שהציגה המשיבה, שכן גם אם העורר אכן עבד במשרה מלאה בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, הרי שניכר כי אופייה הנייד של עבודתו לא מנע ממנו את האפשרות לקחת חלק במנגנון ייצור הסמים, כפי שגם ציין בית המשפט המחוזי. בנוסף לכל האמור, יש לתת משקל לשתיקתו של העורר; ולכך שמסר גרסה שקרית בנוגע לחלק מחומר הראיות. בנתון לאמור, סבורני כי המשיבה הצליחה להעמיד תשתית של ראיות לכאורה במידה מספקת למעצרו של העורר עד תום ההליכים.

16. אף לא ראיתי להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי שלא לשחרר את העורר לחלופת מעצר. בעניינו של העורר מתקיימת חזקת מסוכנות סטטוטוריות מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(3) לחוק המעצרים. כידוע, הכלל הוא כי בעבירות מעין אלו ייטה בית המשפט שלא להורות על חלופת מעצר אלא בנסיבות ייחודיות. זאת, מחמת החשש שהנאשם יבצע עבירות סמים גם בהיותו בחלופת מעצר (בש"פ 1566/14 רבה נ' מדינת ישראל, פסקה 5).

(23.12.2015); בש"פ 8155/15 קלר נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (9.12.2015)). כאמור לעיל, לעורר מיוחסת מעורבות בפרשה של ייצור קנביס בהיקף נרחב עד מאוד. זאת, אף אם אניח שכטענת העורר הראיות בנוגע למעבדת ראש העין הן בעוצמה חלשה, הרי שכמות הקנביס שהופקה במעבדה זו (כ-13 ק"ג) היא זניחה ביחס לשתי המעבדות האחרות (שבהן הופקו כ-600 ק"ג קנביס) שלגביהן שוכנעתי כי הונחה תשתית של ראיות לכאורה. בנתון לכך, ובשים לב להיקף העבירות המיוחסות לעורר; לשתיקתו בחקירה; ולהערכת שירות המבחן כי קיים סיכון להישנות התנהגות שולית במצבים שבהם ממוקד העורר בצרכיו - לא מצאתי כי מתקיים בענייננו החריג המאפשר להורות על חלופת מעצר בעניינו של נאשם בעבירות סמים. זאת, חרף המלצת שירות המבחן על חלופת מעצר וחרף היעדרו של עבר פלילי רלוונטי בעניינו של העורר. עוד ראיתי לציין בהקשר זה כי ביום 26.4.2018 נדחה ערר שהגיש אחד הנאשמים האחרים בפרשה, שאף בעניינו הורה בית המשפט המחוזי על מעצר עד תום ההליכים מאחורי סורג ובריח חרף המלצת שירות המבחן בדבר חלופת מעצר. בדיון שנערך לפניי, טען העורר כי אין ללמוד מהחלטה האמורה על ענייננו, מאחר שבאותו המקרה הייתה הסכמה בדבר קיומן של ראיות לכאורה. ברם, משהגעתי למסקנה כי קמה תשתית של ראיות לכאורה נגד העורר, הרי שאף לענייננו יפים דבריו של השופט נ' סולברג בנוגע לצורך לגדוע את שרשרת הסמים ובנוגע לחשש להמשך ביצוע העבירות בחלופת מעצר (ראו בש"פ 2962/18 לוק נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (26.4.2018)).

הערר נדחה אפוא.

ניתנה היום, כ"ד באייר התשע"ח (9.5.2018).

שׁוֹפֵט